

Ludwig Wittgenstein'in Yaşamı

Ludwig Wittgenstein, tam adıyla Ludwig Josef Johann Wittgenstein, 1889 yılında Avusturya-Macaristan İmparatorluğunda doğmuş ve 1951 yılında İngiltere'nin Cambridge kentinde ölmüş bir filozoftur. Birçokları tarafından 20. yüzyılın en iyi filozofu olarak görülmüş olan Wittgenstein, en çok 1921 yılında yayınladığı Tractatus Logico-Philosophicus ve ölümünden 2 sene sonra yayınlanan Felsefi Soruşturmalar adlı kitaplarıyla bilinmektedir. Wittgenstein birçok ikincil edebiyata* ilham kaynağı oldu ve aynı zamanda felsefenin bundan sonraki gelişmelerinin şekillenmesinde, özellikle analitik felsefenin gelişiminde, önemli bir rol aldı. Karizmatik bir birey oluşu aynı zamanda felsefe ve akademik hayatın yanında, birçok şair, müzisyen, yönetmen ve diğer çeşit akademik dünyanın dışında kalan sanatçıyı etkilemiştir[1].

İkincil bir kaynak orijinal bir kaynak değildir. Çalışılan olay, mekan ya da kişiyle direkt fiziksel bir bağlantısı olmayan kaynak çeşididir. İkincil kaynaklara örnek olarak: Tarih kitapları, ansiklopedilerdeki makaleler, resim çıktıları, replikalar, akademik bir çalışmanın değerlendirmesi ve akademik makaleler sayılabilir[2].

İkincil kaynaklar bazen iki şekilde sınıflandırılabilir:

Tarihi belgelemek amaçlı yazılanlar ve Tarihi belgeleme kastıyla yazılmamış olanlar. Tarihi belgelemek amaçlı yazılan yazılar : Biyografiler, yıllıklar, günlükler örnek olarak gösterilebilir.

Tarihi belgeleme kastıyla yazılmamış yazılara: Romanlar, resimler örnek gösterilebilir çünkü bunlar tarihi göstermekle beraber aslında bu amaçla yazılmamıştır[2].

Unutulmamalıdır ki belirli bir dönem ikincil kaynak olarak gösterilmiş bir kaynak, gelecek bir tarihte birincil kaynak olarak gösterilebilir. Örnek olarak bir ansiklopedinin ilk baskısı ikincil kaynak olarak kabul edilirken zaman geçtikçe tarihçiler tarafından bu kaynak, birincil kaynak olarak değerlendirilebilir[2].

Ludwig Wittgenstein 21. yüzyıl içinde hala çok çeşitli konular üzerine olan felsefi düşüncüyü etkilemektedir. Etkilediği düşünce örnekleri olarak dil, mantık, algı, niyet, etik, din, estetik ve kültür verilebilir. Filozoflar tarafından Wittgenstein'in düşüncesinin bulunduğu dönem içerisinde iki asıl noktası olduğu kabul edilmektedir bunların birisi, erken düşünce dönemi diğeri ise geç düşünce dönemidir. Yeni çalışmalar içerisinde bazı akademisyenler, Wittgenstein'in felsefesinin aslında bütün basamaklarında bir ahenk olduğunu ve bunların bir olduğunu söylemişler ve bazıları ise bunun aksine Wittgenstein felsefesinin çok daha ince, hassas çizgilerle ayrıldığını ve birinci, ikinci, üçüncü aşama şeklinde ayrılabilceğini söylemişlerdir. Yine de, genel olarak erken Wittgenstein felsefesinin Tractatus Logico-Philosophicus

kitabında özetlendiği kabul edilmiştir[3].

Tractatus Logico-Philosophicus

Wittgenstein, Ludwig von Ficker'a Tractatus Logico-Philosophicus'un ana fikrinin ahlak kurallarına uygun olduğunu belirtmiştir. Wittgenstein, kitabının önsözünde bu kitabın değerleri iki şeyden oluşur demiştir. "Bu düşünceler bu kitabın içinde ifade edilmektedir." ve "Bu problemler çözüldüğünde aslında ne kadar azın çözüldüğünü gösterir." Bahsettiđi sorunlar Frege, Russel ve belki de Schopenhauer gibi felsefeciler üzerinden tanımladığımız, tanımlı felsefenin problemleridir.

Bu kitabın bazı önemli temsil ettiği noktalar şunlardır:

1. Dünya bu şekildedir(Neyse odur.) "The world is all that is the case." 2. 4.01 - Teklif gerçeğin resmidir. "A proposition is a picture of reality." 3. 4.1212 - Gösterilebilen bir şey, söylenemeyen bir şeydir. "What *can* be shown, *cannot* be said."

[4]

Bu yazımızda da Wittgenstein'in hayatından ve Tractatus Logico-Philosophicus adlı aslında erken dönem Wittgenstein felsefesinin aynadaki yansıması olan bu kitabı kısaca anlattık. Bir sonraki yazımızda görüşmek üzere.

Kaynakça

[1]<https://www.britannica.com/biography/Ludwig-Wittgenstein>

[2]<https://libguides.bc.edu/englishlit/sources>

[3]<https://plato.stanford.edu/entries/wittgenstein/>

[4]<https://www.iep.utm.edu/wittgens/>